Mariusz Astasiewicz

Ząbkowskie klony

Spis treści

- Wprowadzenie 3
- Klon zwyczajny 7
- Klon jawor 29
- Klon srebrzysty 44
- Klon czerwony 57
- Klon polny 69
- Klon jesionolistny 84
- Klon palmowy 97
- Klon tatarski 107
- Klon Ginnala 120
- Prawa autorskie do zdjęć 136
- Źródła i inspiracje 137

Wprowadzenie

Klony to drzewa niezwykłe i magiczne. A przy tym, nawet mimo braku zainteresowania światem drzew, wyjątkowo rozpoznawalne, dzięki charakterystycznym… No właśnie. Dzięki czemu? Klony kojarzymy z … flagą Kanady, wyśmienitym syropem klonowym, jesiennymi bukietami, pracami naszych uczniów i przedszkolaków, a co niektórzy – z owocami, które frywolnie przyczepiamy do swoich nosów, robiąc tzw. „noski".

Drzew należących do rodzaju klonów rośnie w Ząbkach dużo. Co prawda daleko mu do sosny pospolitej, jednakże tam, gdzie mamy do czynienia z elementami lasu liściastego lub mieszanego, stanowi spory udział. Do tego klony są chętnie sadzone przez władze Miasta.

Jedne z nich tracą na popularności i powoli **wymierają** [klon srebrzysty], dlatego póki mamy je w naszym krajobrazie [np. pomnik przyrody Klon Leon] – cieszmy się nimi i doglądajmy je.

Wprowadzenie

Niektóre z nich to strasznie inwazyjne, choć niepozbawione uroku, **łobuzy** [klon jesionolistny]. Inne znowuż czuwają **majestatycznie** nad naszym Miastem, zdobiąc je cytrynowymi przebarwieniami w jesienny czas [klon jawor]. Są i takie, które pochodzą z **dalekich krajów** i zdobywają coraz większą popularność, dzięki łatwości adaptacji w zmieniających się warunkach klimatycznych, a przy tym cieszą oko formami i kolorami [klony palmowe, ginnala].

W przestrzeni publicznej klony pospolite są chętnie sadzone z uwagi na **formy**, **kształty** [klony w odmianach kulistych, np.. „Globosum”], czy **kolory** [klony w odmianach czerwonych (np. Crimson King), czarnych (np. Faassen's Black), wielobarwnych (np. Drummondii)].

Niektóre z nich cenią sobie Mieszkańcy, chcący urządzić ogródki w stylu japońskim [klon palmowy].

Wprowadzenie

Można zatem rzec, iż klony cenione są w ogrodnictwie i urządzeniu przestrzennym Miasta. Dzięki nim Ząbki już wczesną wiosną błyszczą limonkowymi kwiatami klonu pospolitego, a jesienią mienią się odcieniami żółci, pomarańczy i czerwieni.

Spośród występujących w Polsce gatunków klonów, tylko trzy spośród nich są **drzewami rodzimymi**. Są to klony: **pospolity, jawor i polny**. Mamy to szczęście, że wszystkie te trzy gatunki występują w naszych Ząbkach!

Klony to nie tylko cudowne barwy, ale i nutka mroku. Oto w dawnych wierzeniach drzewa tego rodzaju miały niezwykłe moce odganiania złych duchów, diabła i - prawdopodobnie dzięki tym własnościom - wyrabiano z nich trumny. Przed pogrzebem osobę zmarłą kładziono na niemalowanej klonowej desce – co miało odpędzić diabła i zapewnić duszy spokój. Do tej pory, dzięki klonowemu drewnu, mawia się „odpukać w niemalowane" lub „do grobowej deski". To z klonowego drewna Stradivarius wyrabiał swoje skrzypce.

Wprowadzenie

Królestwo: rośliny

Podkrólestwo: rośliny zielone

Nadgromada: rośliny telomowe

Gromada: rośliny naczyniowe

Podgromada: rośliny nasienne

Nadklasa: okrytonasienne

Klasa: Magnoliopsida

Nadrząd: różopodobne

Rząd: mydleńcowce

Rodzina: mydleńcowate

Rodzaj : **klon**

Zapraszam Was do przeglądu występujących w Ząbkach kilku gatunków drzew należących do tego wspaniałego rodzaju.

[Na zdjęciu wyżej, instalacji towarzyszy przebarwiający się klon pospolity]

Klon pospolity

(Acer platonides)

informacje o gatunku

Klon pospolity [*Acer platonides L*] to jeden z najpospolitszych **rodzimych** klonów. Dorasta do 30 m. Często sadzony w parkach, zieleni miejskiej, przy drogach. Występuje prawie w całej Europie. Jeden z najbardziej rozpoznawalnych gatunków drzew [ma prawdziwy „fame"]. Rośnie szybciej od jaworu, kwiaty ma miododajne. Bywa widziany i w Azji Środkowej. W USA uważany za inwazyjny… [u nas inwazyjny jest amerykański klon jesionolistny]. Drewno białe i twarde. Używano je do wyrabiania narzędzi tkackich, rolniczych, jarzm dla wołów, ale i kijów bilardowych. W kuchni służyło do produkcji łyżek, warząchew, czy łopat do pieca chlebowego. Liście kiszono na zimę w celach jadalnych lub za używano podkład do chleba. Wytaczano też z niego sok o przyjemnym, słodko-kwaśnym, ożywczym smaku; niekiedy sporządzano syrop lub krystalizowano w cukier. Jednak najbardziej znany syrop klonowy sporządza się z klonu cukrowego [*Acer saccharum*].

W ogrodnictwie uzyskano wiele odmian, jak: 'Globosum', 'Palmatifidum', 'Schwedleri', 'Drummondii', 'Faassens Black', 'Columnare', 'Crimson King', 'Frisine', 'Princeton Gold', 'Purple Globe', 'Royal Red', 'Maculatum'.

kwiaty

kwiaty

Kwitnie w kwietniu, jeszcze przed rozwojem liści. Drzewo jednopienne, kwiat złożony z 5 płatków. Średnicy do 12 mm. Kwiaty żeńskie rozwijają się jesienią w skrzydlate owoce („noski”)

Kwiaty miododajne i jadalne. Niektórzy jedzą je na surowo, inni smażą w cieście, są też i tacy, którzy sporządzają z nich herbatkę.

liście

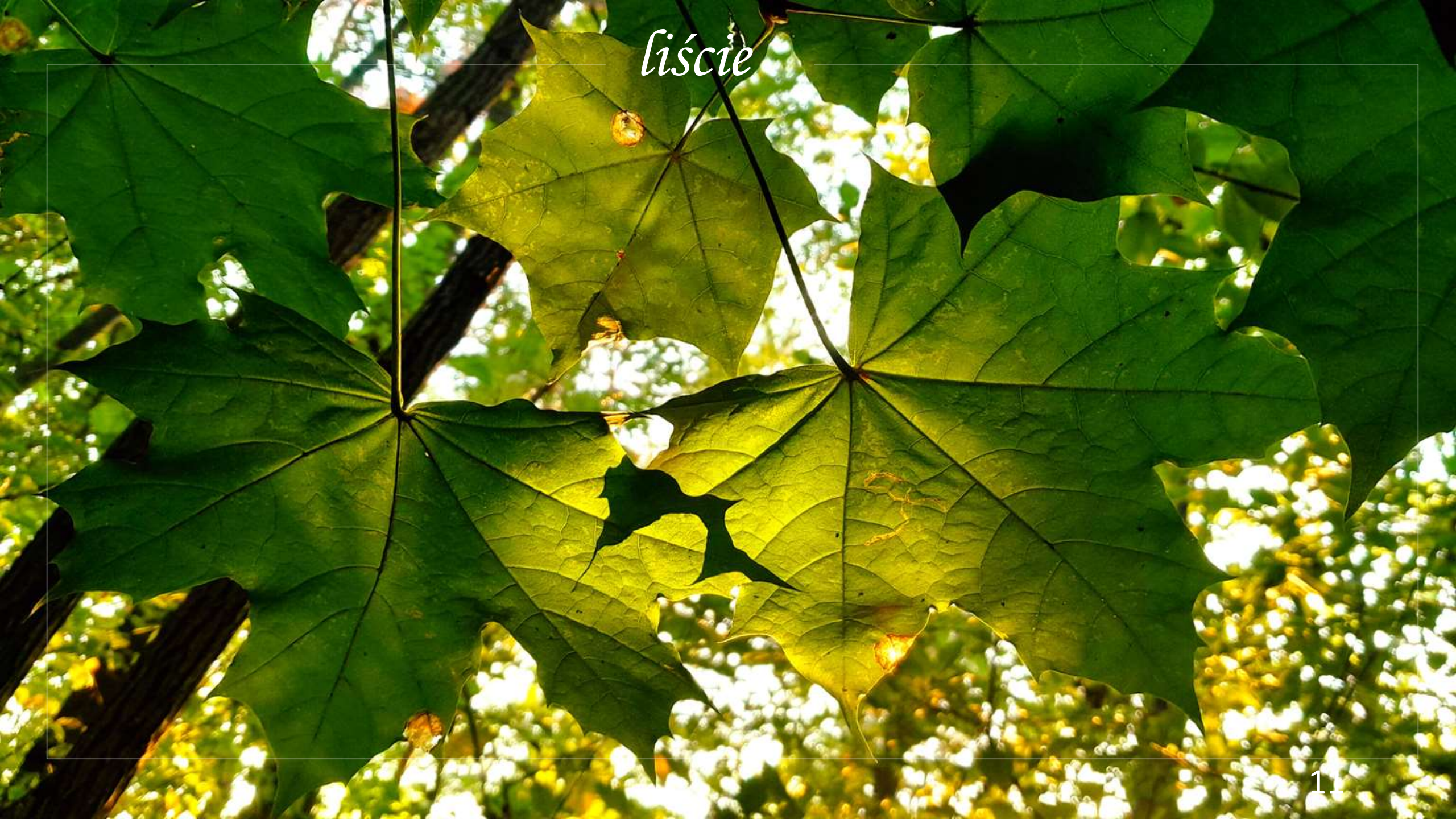

liście

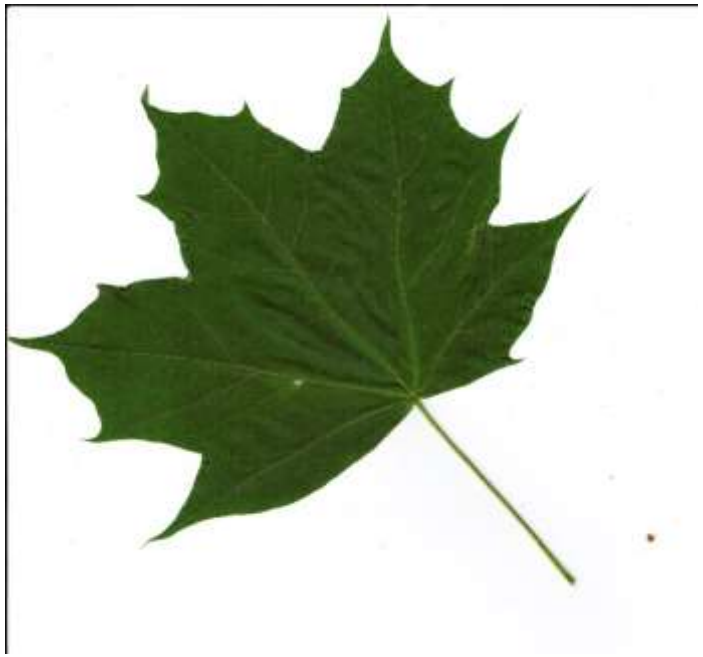

Najbardziej charakterystyczna część drzewa, to właśnie liście.
Duże, do 20 cm, pięcioklapowe. Klapy ostro zakończone, wcięcia między nimi półkoliste. Częstokroć zmienne.
Jadalne – do kiszenia, jak i stosowane w piekarnictwie.

kora

kora

U młodych drzew kora gładka i trochę czerwonawa, brązowa, szaropopielata. Z wiekiem ciemnieje i pęka wzdłużnie. Lubiana przez kolorowe porosty.

owoce

owoce

Owoce to prawdziwy hicior! Kto ich nie kojarzy? Kto nie robił z nich w dzieciństwie „nosków”?

Orzeszek, a do niego doczepione skrzydełka, do 5 cm długości, szeroko rozchylone na ok. 120°. Skrzydlaki służą nasionom za napęd do ich rozsiewania i rozmnażania.

odmiany

Klon zwyczajny odm. Globosum. Ulica Wojska Polskiego

odmiany

Klon zwyczajny odm. Drummondii. Ulica Sosnowa, Batorego

odmiany

Klon zwyczajny odm. Kolumnowa „Columnaire”. Ulica Wolności

odmiany

Klon zwyczajny odmiany czerwone i czarne
[np. Crimson King, Crimson Queen, Faaseen's Black], ul. Wojska Polskiego, Powstańców.

przebarwienia

przebarwienia

lokalizacje

Park Miejski im. M. Szuberta

lokalizacje

Park Miejski im. M. Szuberta

lokalizacje

Ul. 3-go Maja

lokalizacje

Ul. Powstańców

lokalizacje

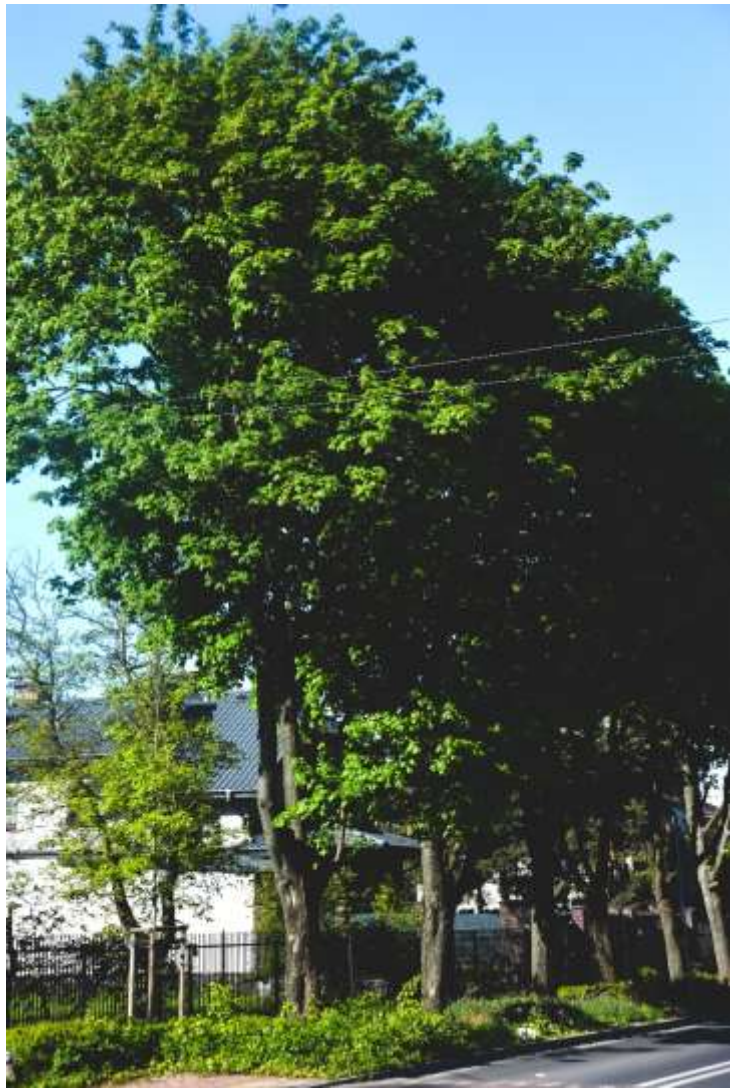

Ul. Narutowicza

Rondo im. Haliny i Ludwika Tulińskich

galeria

Klon jawor
(Acer pseudoplatanus)

informacje o gatunku

Drugi z najpopularniejszych, rodzimych klonów. Rośnie do 35 metrów, choć dosyć wolno. Występuje w środkowej i południowej Europie, a także na północy Półwyspu Iberyjskiego. Polska to północno- wschodnia granica jego zasięgu. Częsty w górach. Las z jego udziałem to „jaworzyna". Od niego biorą początek liczne nazwy [także miejscowości], jak wspomniana Jaworzyna, Jaworzno, Jaworów, Jaworowa, etc.

Lubi ziemię żyzną i wilgotną, w miastach rośnie słabo, choć stanowi ich prawdziwą ozdobę, dzięki monstrualnej, kopulastej koronie, dużym kwiatom i cytrynowym przebarwieniom.

Drzewo wymieniane w Biblii, Księdze Henrykowskiej [1270 r.] i uwielbiane przez poetów [np. Pawlikowska – Jasnorzewska]. Jest bohaterem niezliczonej ilości ludowych pieśni [A u jawora, u bystrej wody [Kurpie], Szumi jawor [górale beskidzcy], Spod tego Jawora [góralska pieśń], Jawor [Śląsk], Stoi jawor zielony [raciborskie].

Czczony przez Greków [uosobienie Hery], Persów i Słowian. Nasi przodkowie wierzyli, że ludzka dusza może zostać zamieniona w jawor, w którym mogą być zaklęte żywoty przodków.

kwiaty

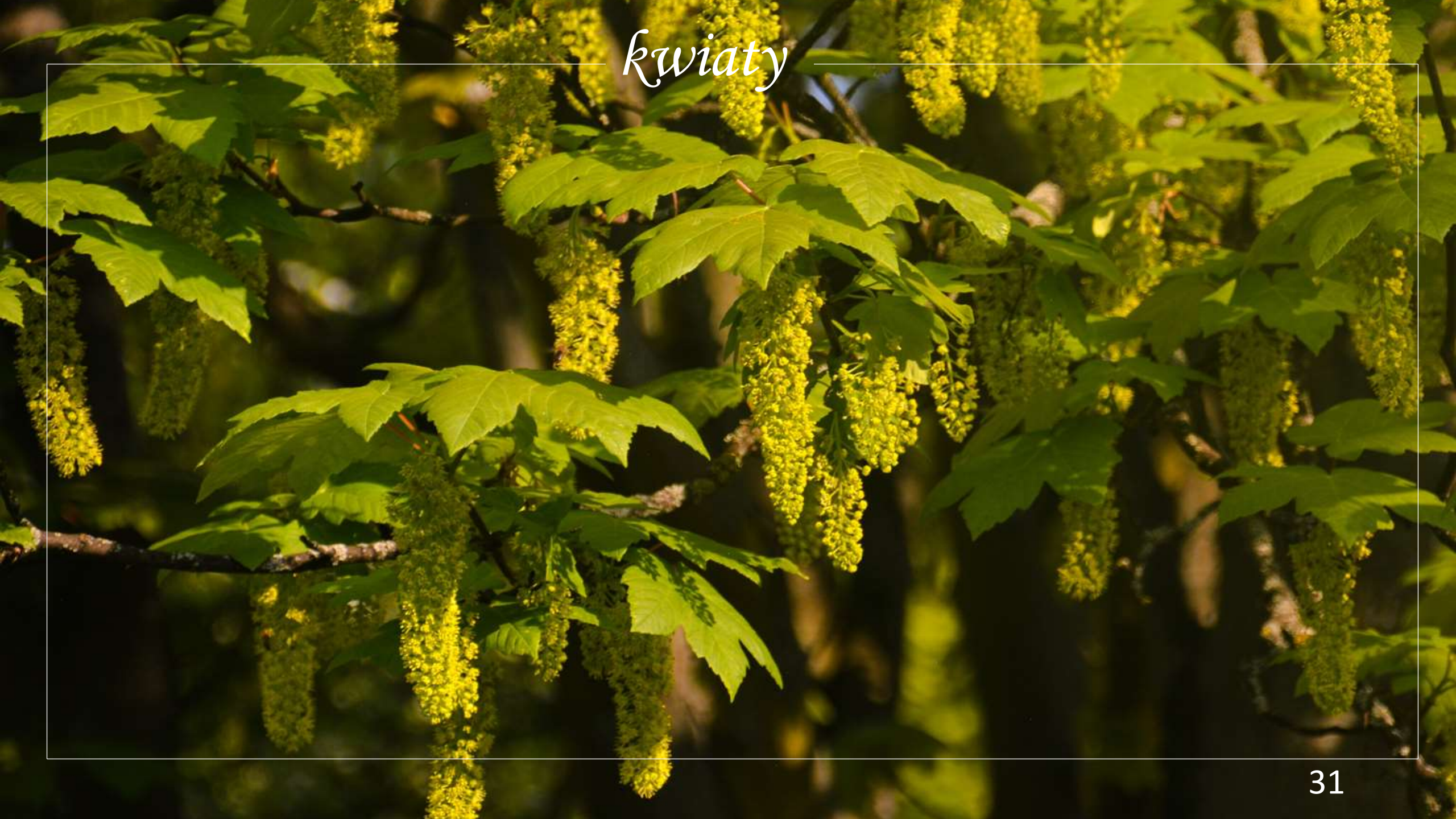

kwiaty

Rozdzielnopłciowe i jednopienne, ułożone w zwisające grona. Płatków 5.
Jawor kwitnie później niż k. pospolity, bo w maju, po rozwinięciu liści. Miododajne, lecz w mniejszym stopniu, niż u k. pospolitego. Musicie go zobaczyć w parku im. Szuberta, jak kwitnie!

liście

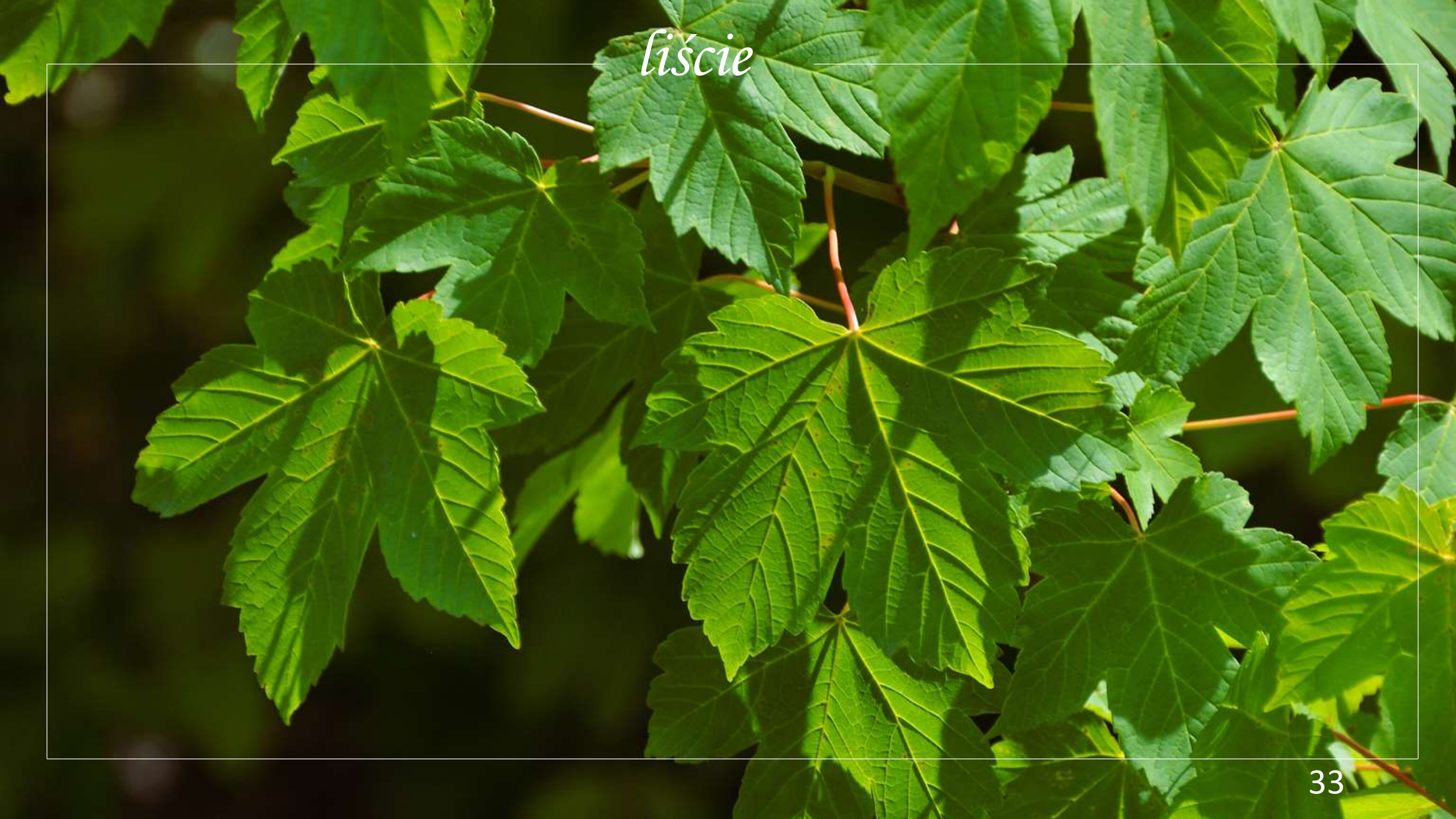

liście

Liście podobne do klonu pospolitego, również 5-klapowe, do 15-20 cm wielkości. Wcięcia między klapami ostre [różnica z k. pospolitym]. Brzegi karbowane i piłkowane. Można zaobserwować dwie formy – ze spodem purpurowym [środkowe zdjęcie] oraz zielonym lub srebrno-zielonym [zdjęcie po prawej]. Przebarwiają się na cytrynowy kolor i wyglądają pięknie! [Nigdy na czerwono!]. Jesienią odwiedź Rondo Rondo Haliny i Ludwika Tulińskich oraz ul. Górnośląską!

kora

kora

Kora u młodych pni gładka, oliwkowa, szaro-popielata [zdjęcie po lewej]. U starszych mocno spękana i nieregularnie łuszczy się tafelkami [zobacz jawor przy Kopernika, czy Rondzie Haliny i Ludwika Tulińskich].

owoce

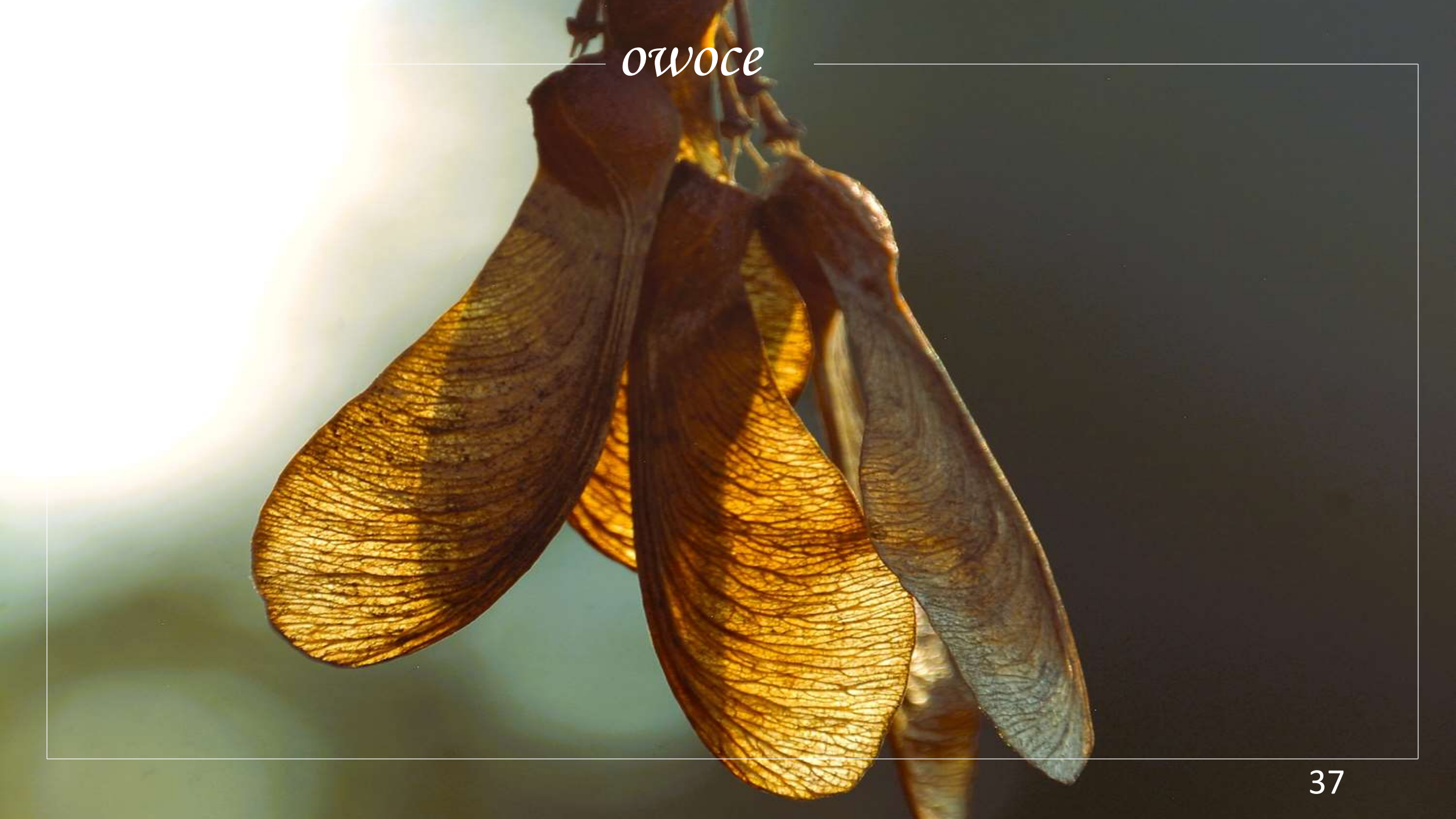

owoce

Owocem jest wypukły orzeszek ze skrzydełkami ułożonymi pod kątem ostrym lub równolegle. Pojawiają się w sierpniu – wrześniu. Skrzydlak ułatwia rozsiewanie.

lokalizacje

Rondo im. Haliny i Ludwika Tulińskich

Ul. Górnośląska

lokalizacje

Park z Dinkiem przy ul. Szwoleżerów

lokalizacje

Park im. M. Szuberta

lokalizacje

Park przy ul. Różanej

Klon srebrzysty

(Acer saccharinum)

informacje o gatunku

Klon srebrzysty [*Acer Saccharinum L.*] to klon obcego pochodzenia [Ameryka Pn.]. Przez swą nazwę [saccharinum] mylony z klonem cukrowym [saccharum]. Mimo to, choć mniej, również zawiera słodką mannozę i sok. Polską nazwę „srebrzysty" zawdzięcza srebrzystej, spodniej stronie liści. W USA osiąga 40 m, w Polsce ok. 20. Do Europy sprowadzony w XVIII w., do Polski w XIX i od tamtej pory robił furorę. Był chętnie sadzony w parkach, ogrodach, przy alejach. Być może i okazy przy 3-go Maja posadzone były podczas urządzania Miasta Ogrodu Ząbki przez Adama hrabiego Ronikiera? Przebarwia się na żółto i stanowi prawdziwą ozdobę zieleni miejskiej i parkowej. Jego drewno nie jest jednak zbyt mocne, lecz łamliwe, chętnie atakowane przez jemiołę [vide: ul. 3-go Maja]. Nie powinno się go sadzić wzdłuż dróg, za to jest świetnym samotnikiem, gdzie może wspaniale się rozrosnąć. Przykładem jest nasz ząbkowski pomnik przyrody, który od 2023 r. nosi imię „Klon Leon" ku pamięci mjra Leona Drewnickiego, właściciela folwarku położonego w miejscu, w którym ów okaz rośnie.

kwiaty

kwiaty

Kwitnie bardzo wcześnie, najwcześniej spośród klonów i długo przed liśćmi [luty- marzec].
Kwiaty czerwone, dwupienne, wiatropylne.
Na zdjęciu kwiaty żeńskie.

liście

liście

Liście duże, do 15 cm, 5-dzielne, z brzegiem ostrym. Środkowa klapa ma również ostre klapy boczne.
Zielone, od spodu srebrzyste. Przebarwiają się na żółto.

kora

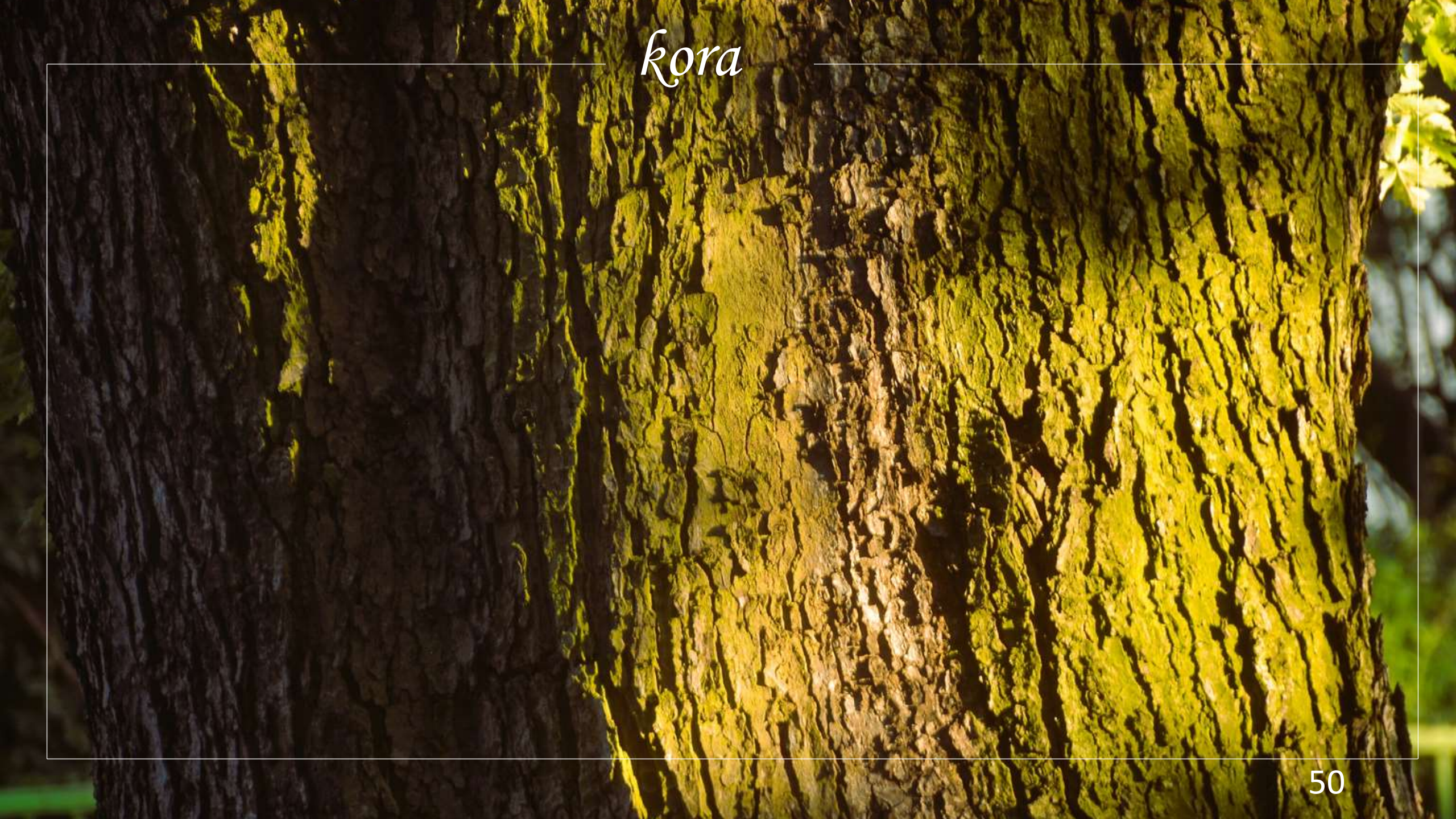

kora

Kora szara, mocno łuszcząca się pionowo. Za młodu długo gładka. Bardzo charakterystyczna dla oznaczenia zimą.

owoce

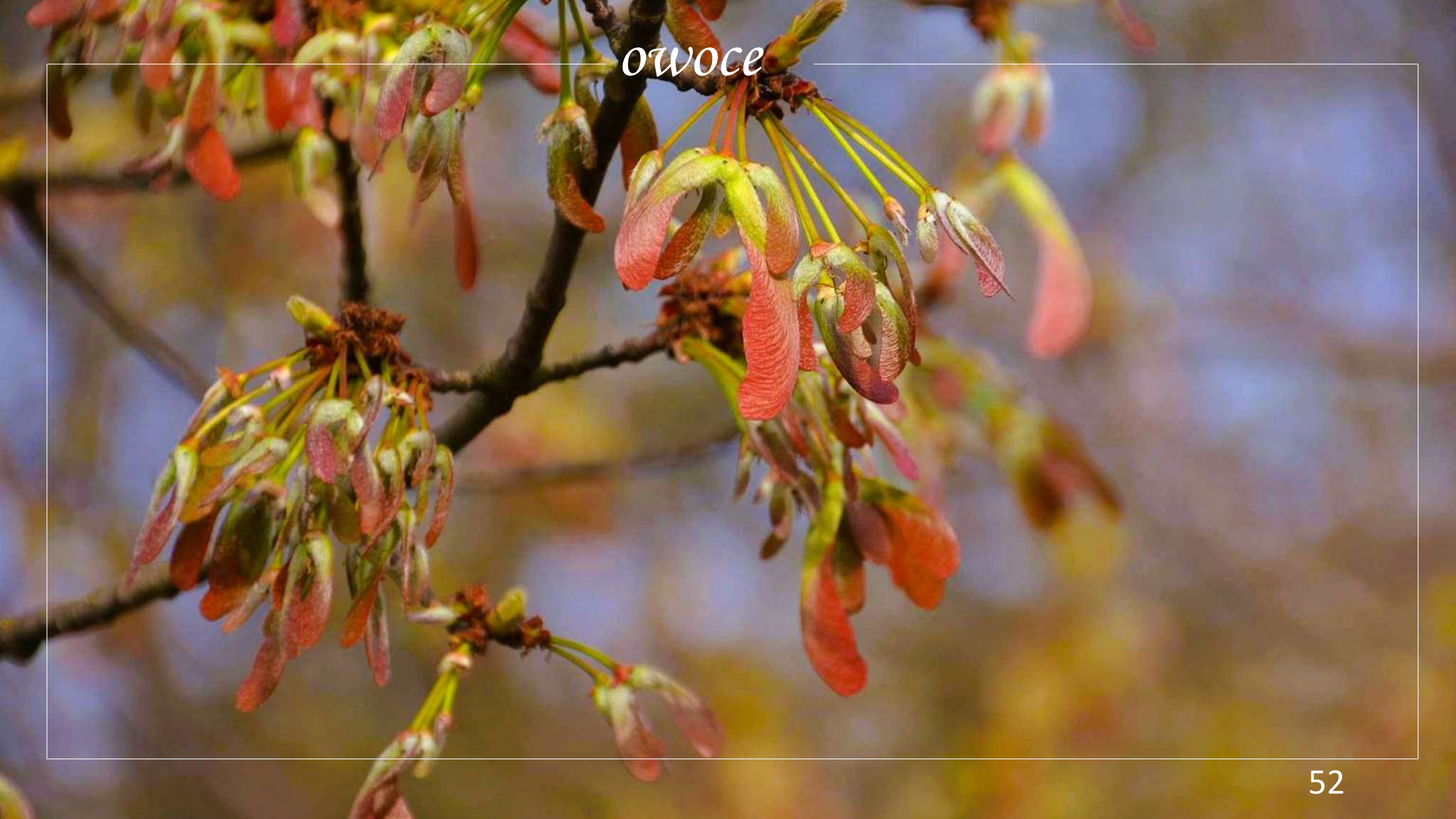

owoce

Owocem jest wypukły orzeszek ze skrzydełkami ułożonymi pod kątem ostrym, przy czym jeden orzeszek i skrzydełko wykształcone dobrze, drugie znacznie mniejsze. Pojawiają się już w maju – czerwcu i w czerwcu –lipcu dostrzeżemy pierwsze siewki.

Pomnik przyrody „Klon Leon”

lokalizacje

Ul. 3-go Maja

lokalizacje

Ul. 3-go Maja

Klon czerwony

(Acer rubrum)

informacje o gatunku

- Klon czerwony [*Acer rubrum L.*] jest klonem obcego pochodzenia. Rośnie w Ameryce Pn i do Europy został sprowadzony w XVIII w. Od tamtej pory chętnie sadzony w parkach i ogrodach, które jesienią zdobi swoimi czerwonymi, płomiennymi koronami. Dorasta do 15-20 metrów. Rośnie stosunkowo wolno
- Dzięki urokliwym przebarwieniom, jak i odporności na suszę, sadzony również w Ząbkach. Uzyskano wiele odmian, takich jak 'Brandywine', 'Scanlon', 'Red Sunset', 'October Glory,.

kwiaty

kwiaty

Pojawiają się wczesną wiosną [nawet w marcu], gdy drzewo nie ma jeszcze liści. Ciemnoczerwone, zwisają na szypułkach, zebrane w kwiatostany. Korona złożona z 5 płatków.

liście

liście

Są największym atutem tego gatunku, dzięki pięknym przebarwieniom jesienią. Pięcioklapowe, przy czym boczne klapy mniej wyraźne. Od spodu niebieskawe, ogonek czerwony.

kora

kora

Kora jasnoszara, popielata. W młodości gładka, z wiekiem pęka i tworzy uniesione, długie płytki.

owoce

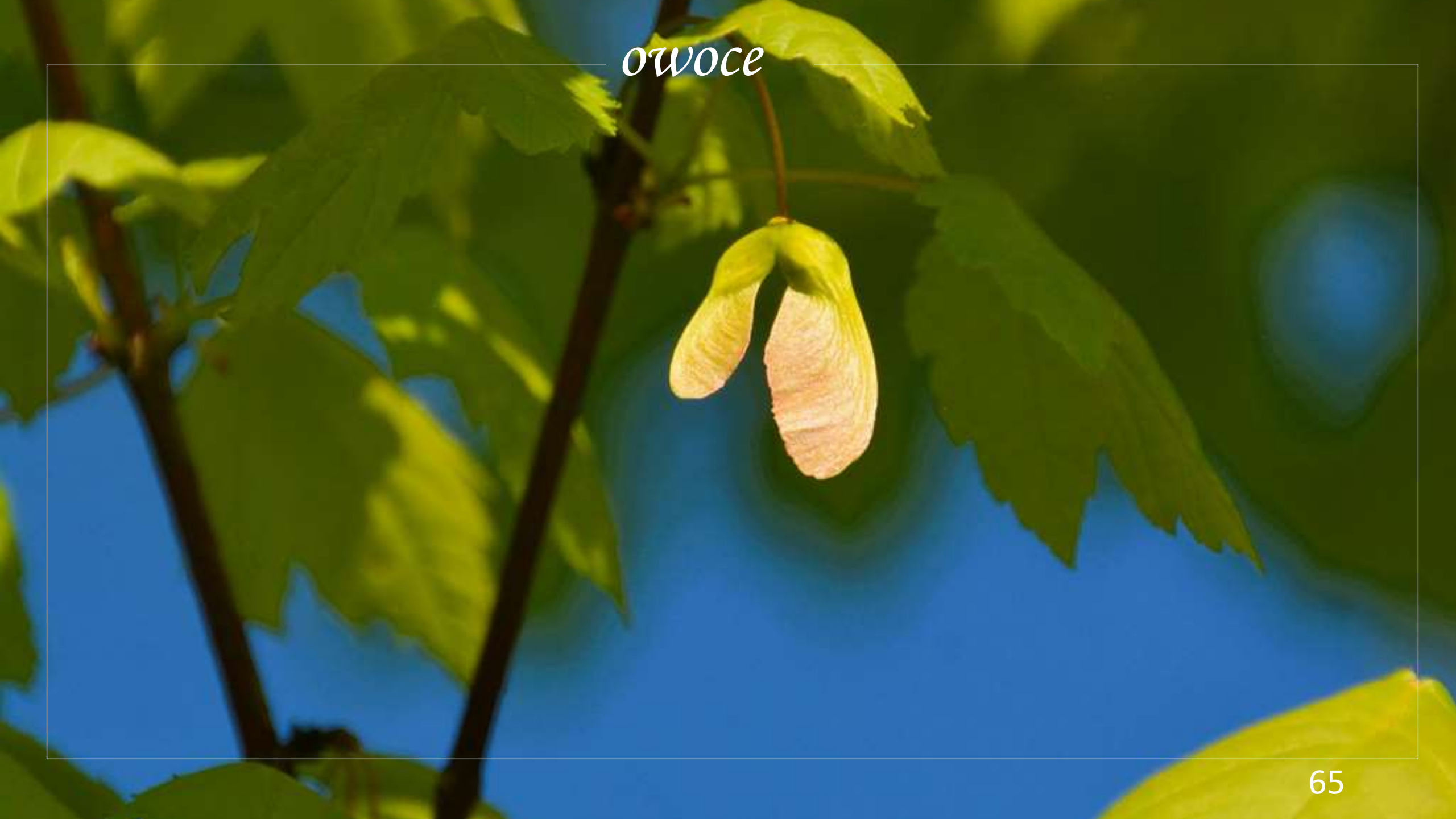

owoce

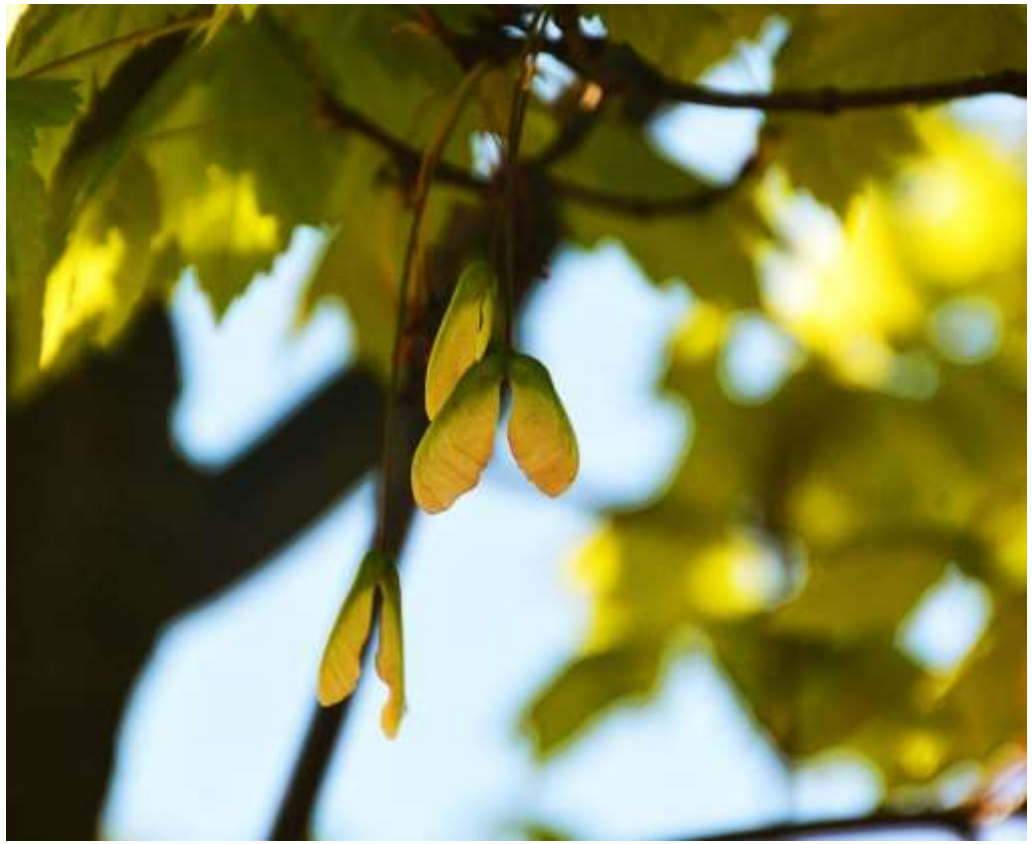

Orzeszki ze skrzydlakami, małe, bo do ok. 25 mm. Ustawione pod kątem ostrym. Dojrzewają maj-czerwiec. Szybko opadają i trudno jest je wypatrzeć. Jesienią już ich na drzewie nie odnajdziemy. Kolory o dzielonych, przez czerwone, po brązowe.

lokalizacje

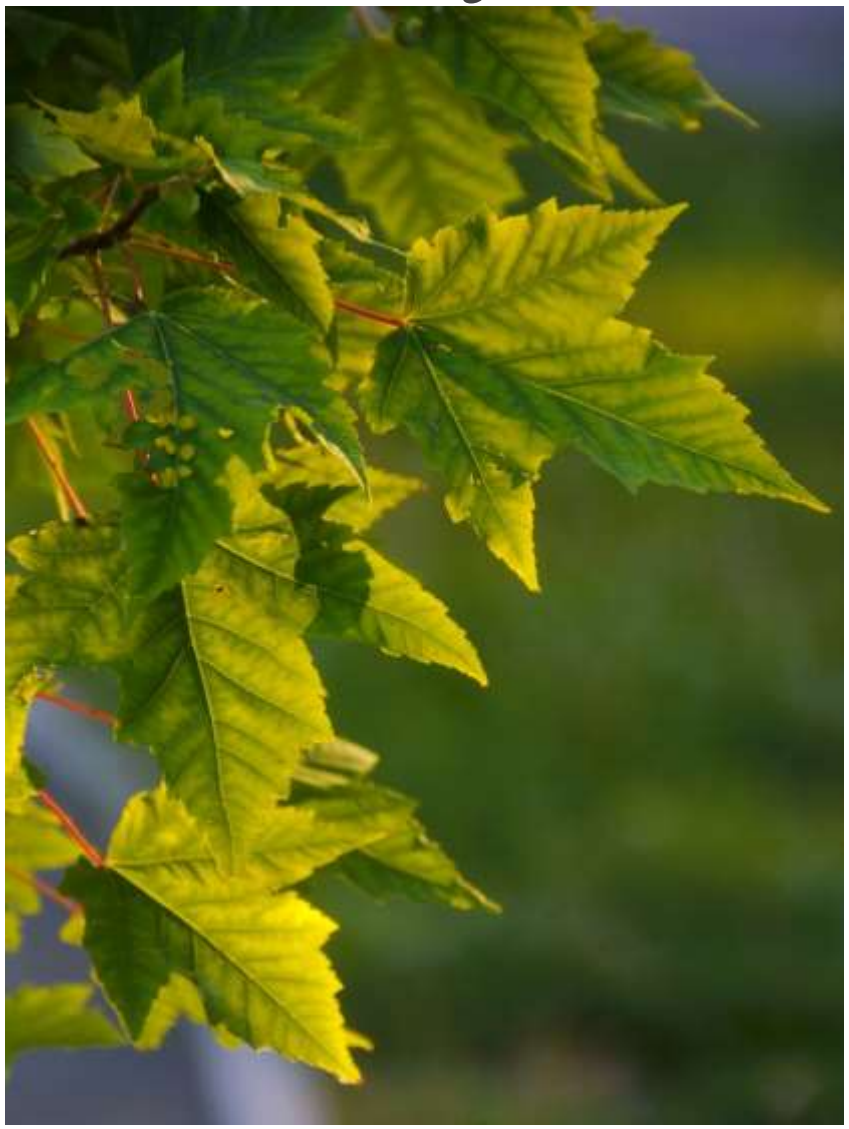

Róg ulic Narutowicza i Wolności

lokalizacje

Ul. Dzika, wzdłuż bieżni przy SP 6

Klon polny

(Acer campestre)

informacje o gatunku

- Klon polny [*Acer campestre L.*], inaczej paklon, to trzeci z naszych rodzimych gatunków klonów. Jest spośród nich najrzadszy. W Polsce na linii Wisły i Bugu przebiega jego północno-wschodnia granica występowania. Występuje w Europie, pn.-zach. Afryce, pd.- zach. Azji. Najczęściej można go spotkać na Pogórzu Karpackim, Welkopolsce, czy Śląsku – z tych powodów musimy się cieszyć, że mamy w Ząbkach bardzo piękny okaz paklonu [park z Dinkiem przy Szwoleżerów].
- Rośnie bardzo powoli, ale jest odporny na mrozy i susze, coraz częściej sadzony przez Miasto. Rośnie, i to rzadko, do 25 m.
- Jako, że dobrze toleruje cięcia, stosowany również na żywopłoty oraz szpalery [z ang. hedge maple].

kwiaty

kwiaty

Bardzo miododajne. Rozdzielnopłciowe i jednopienne. Ułożone w podbaldachach, wyrastają z krótkich, bocznych pędów. Barwy limonkowo-zielonej, kwitną w maju – czerwcu.

liście

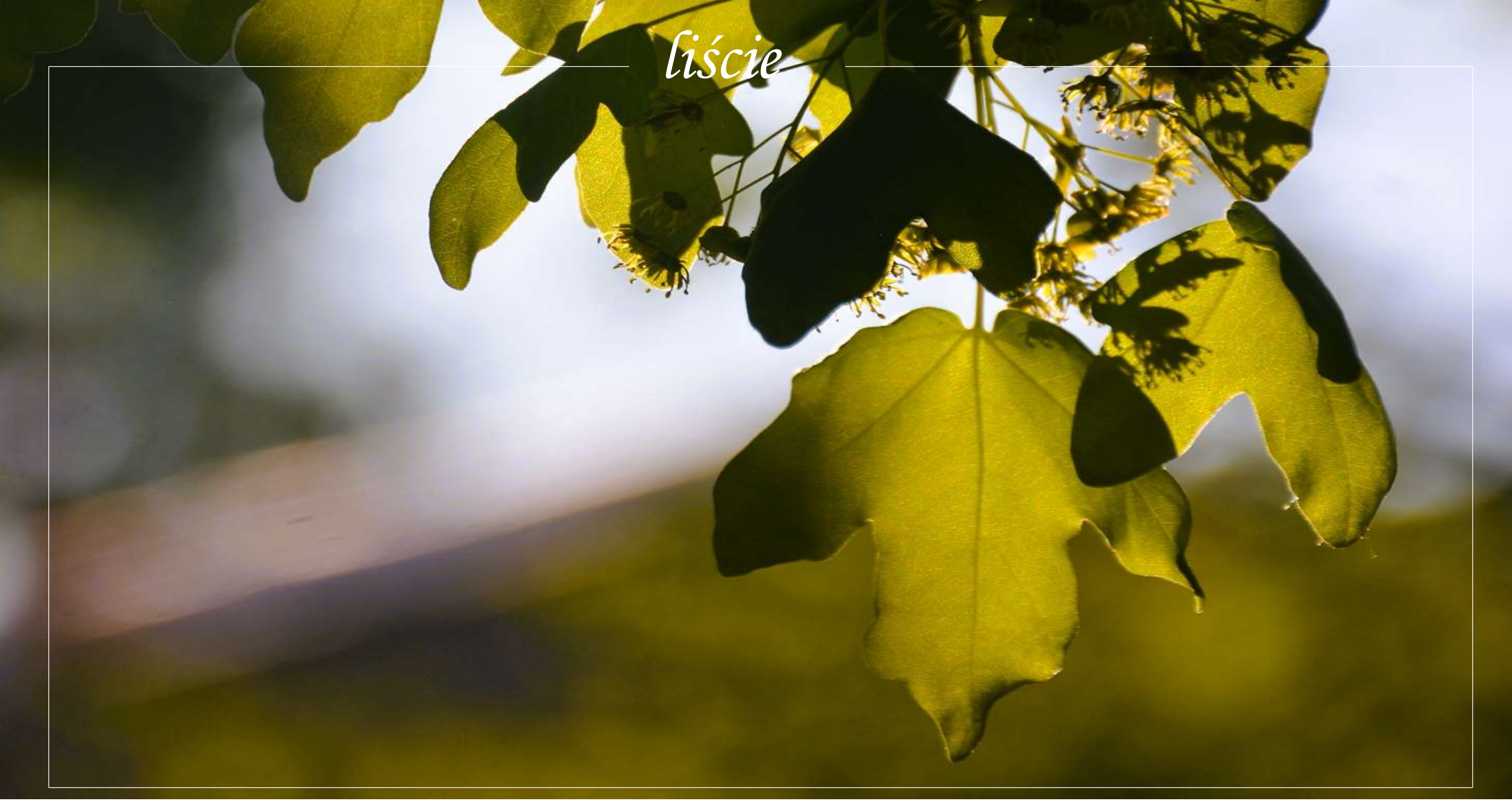

liście

Najmniejsze spośród opisanych tu klonów, do 12 cm. Trzy lub pięcioklapowe, a klapy okrągławe. Klapy główne z mniejszymi bocznymi. W ogonku liściowym sok mleczny. Przebarwiają się na żółto i cytrynowo.

przebarwienia

kora

kora

Kora u starszych okazów szara i spękana, układająca się w tafelki.

owoce

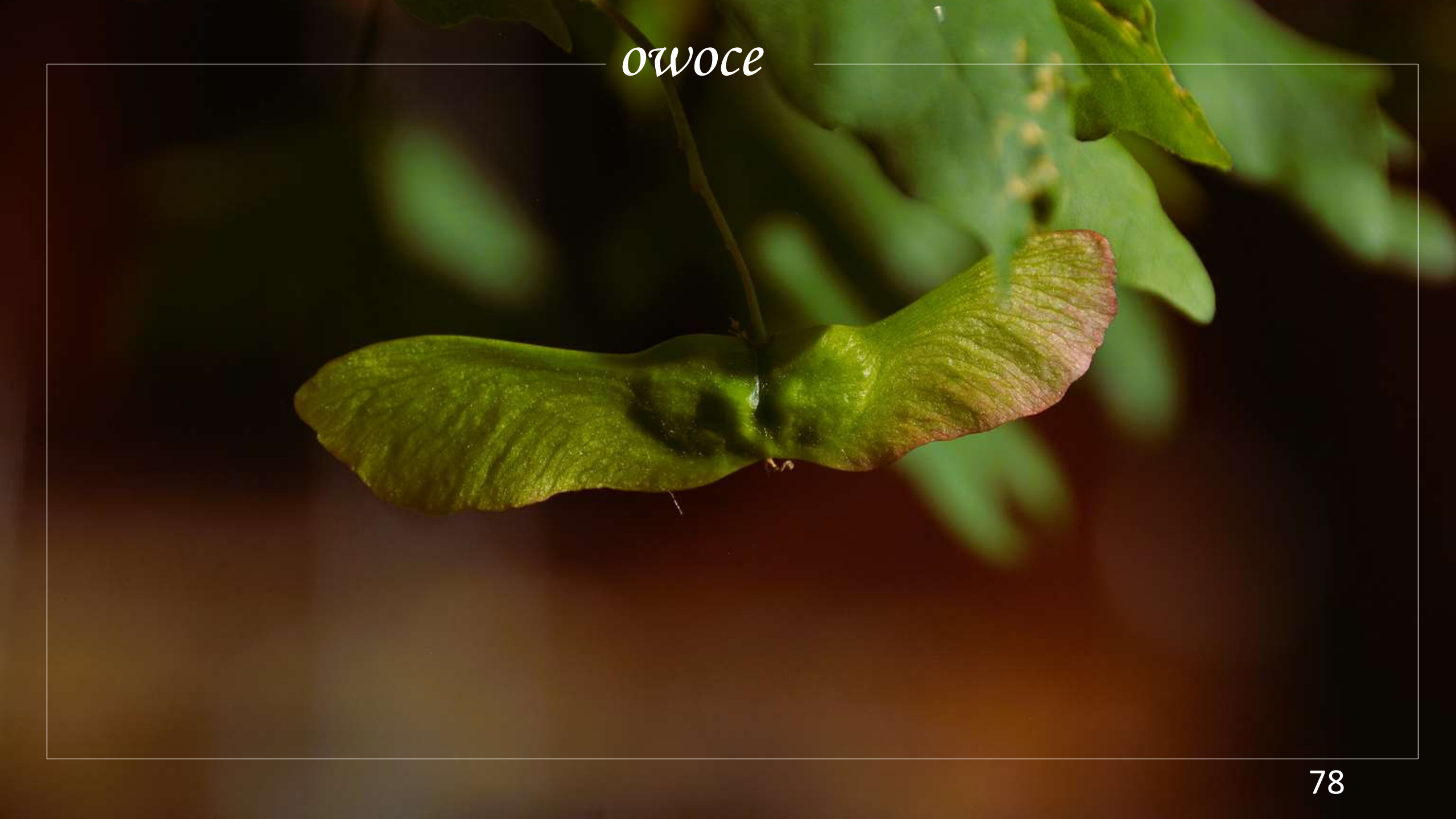

owoce

Orzeszki ze skrzydlakami, które rozłożone są pod kątem 180°. Kwitnie sierpień – wrzesień.

Park z Dinkiem przy ul. Szwoleżerów

lokalizacje

Ul. Dzika, przed SP 6

lokalizacje

Skwer na rogu ul. Kołłątaja i Szkolnej

Rondo im. Haliny i Ludwika Tulińskich

Klon jesionolistny

(Acer negundo)

informacje o gatunku

Klon jesionolistny [*Acer negundo L.*] – jest klonem obcego pochodzenia [Ameryka Pn.] i gatunkiem inwazyjnym. Drugi człon polskiej nazwy bierze się z tego, że liście ma podobne do jesionowych. Nazwy ludowe: jasioklon, jesionoklon. Rośnie do 15 m. Nie jest drzewem zbyt ładnym, drewno łamliwe, rośnie krzywo, na korze często wyrastają różne bulwy, kuliste narośla. Wypiera inne gatunki, szczególnie wzdłuż rzek, skąd wypiera nasze łęgowe topole i wierzby. Jest agresywnym „chwastem". Mimo to, jeśli rośnie wolno – może przybrać ładną formę, jak przy przedszkolu za Kościołem Św. Trójcy.

Często sadzony w okresie międzywojennym, z uwagi na tempo wzrostu.

Istnieją odmiany ozdobne [np. „Tadeusz Szymanowski", „Auratum", „Flamingo", „Odessanym"].

Jedna z odmian o dwubarwnych liściach w Ząbkach na posesji prywatnej przy ul. Wolności.

kwiaty

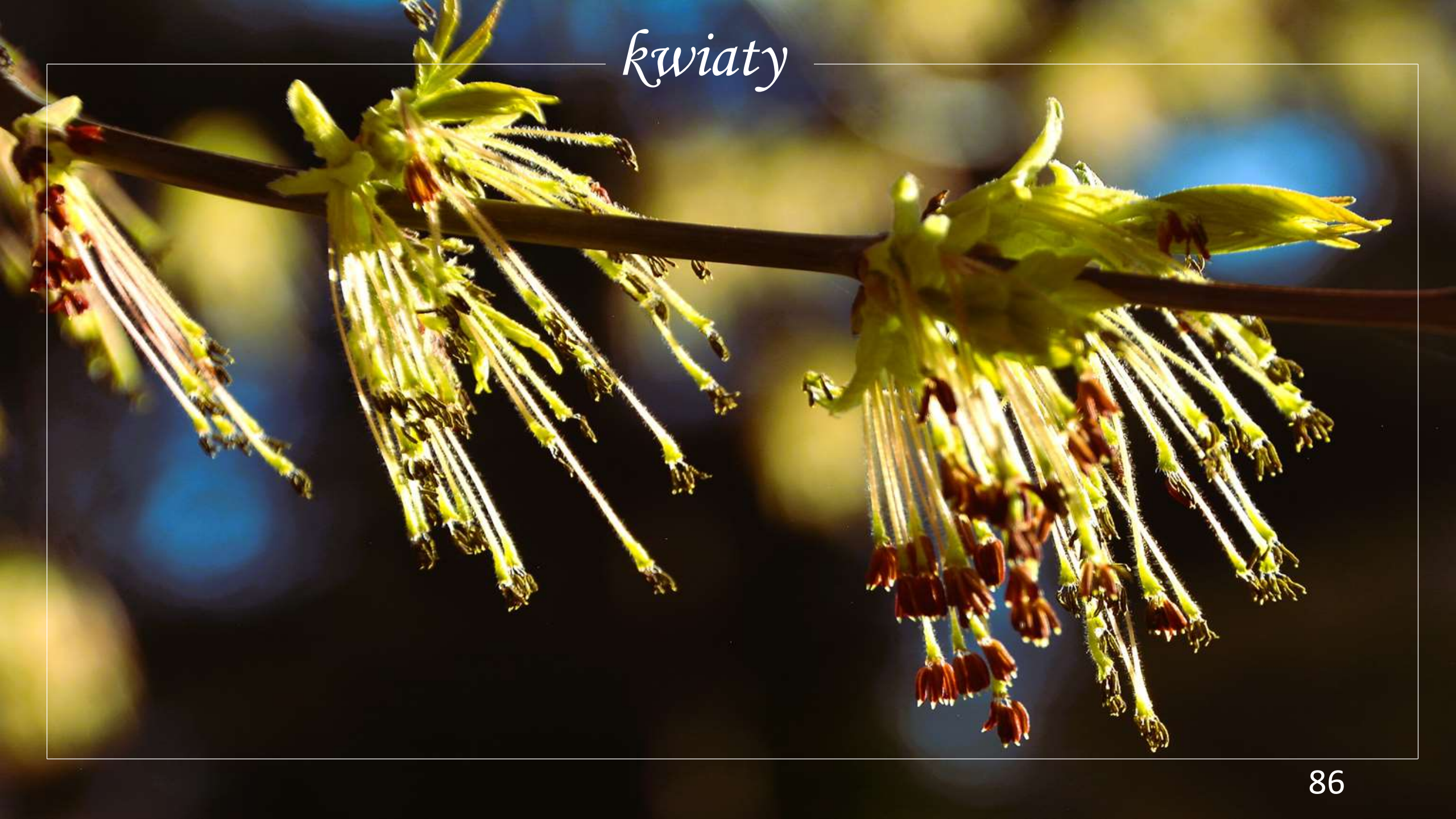

kwiaty

Dwupienne, rozdzielnopłciowe i dwupienne [wyjątkowo u klonów]. Na zdjęciach kwiatostany męskie. Męskie zebrane w obfite wiązki, brązowe pylniki zwisają na długich szypułkach [nawet 15 cm]. Żeńskie zebrane w mniejsze grona [max 5 cm], posiadają słupki już z zawiązkami skrzydełek. Kwitną już od marca.

liście

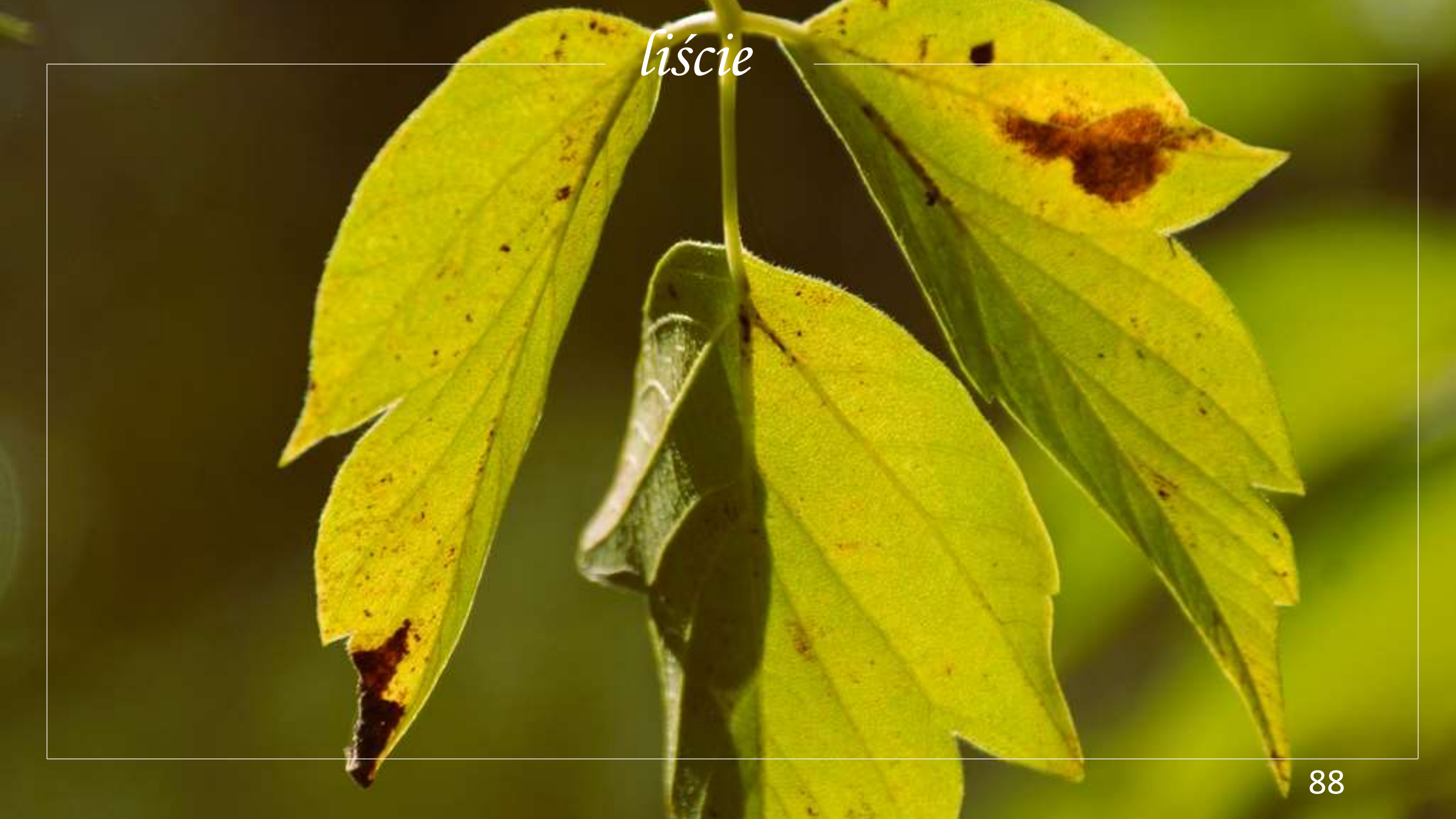

liście

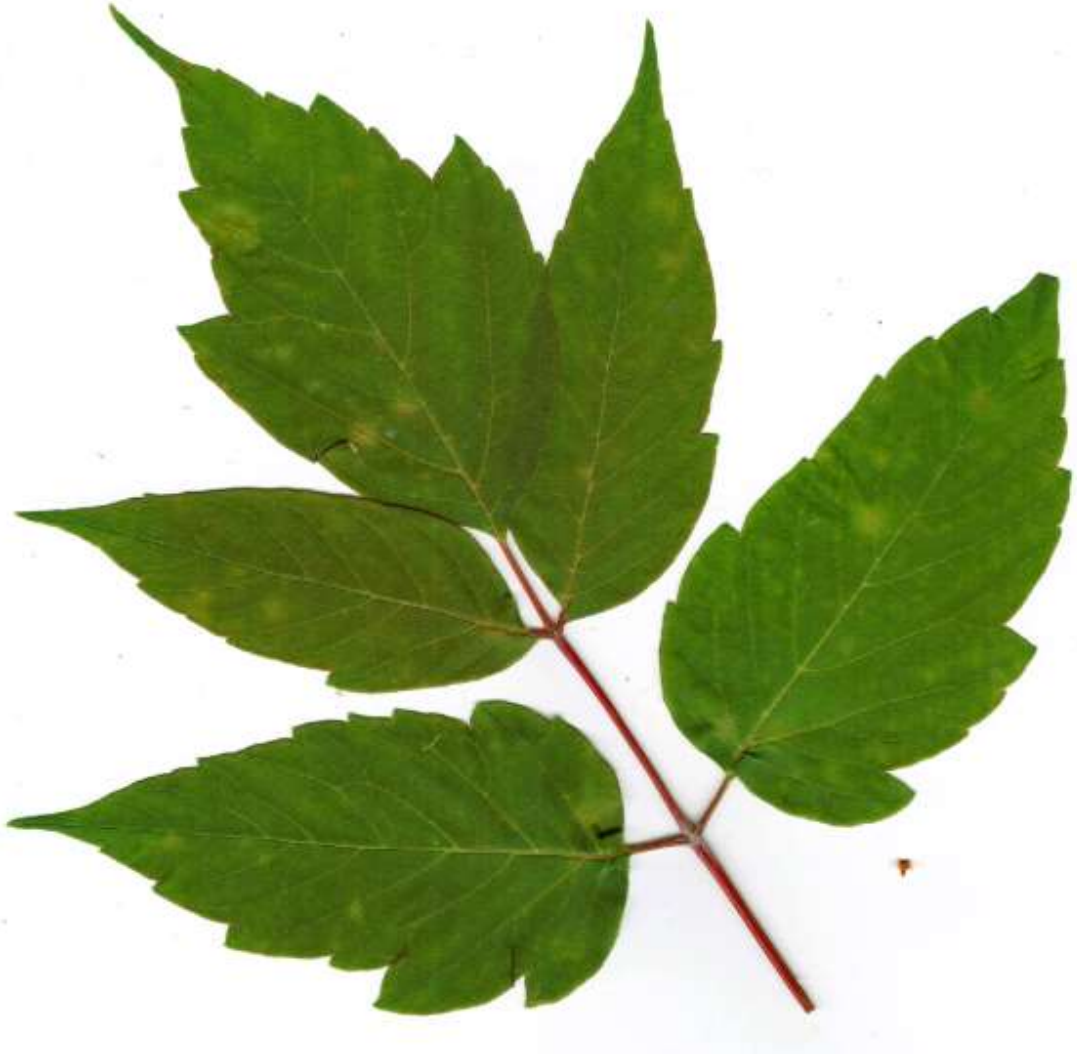

Podobne do liści jesionu, stąd nazwa.
Złożone nieparzystopierzasto.
To, że złożone, to też wyjątek wśród klonów! Nawet do 25 cm. Pojawiają się w kwietniu. Raczej się nie przebarwiają szczególną urodą. Bledną i uzyskują nieco żółtawy kolor.

przebarwienia

kora

kora

U młodych drzewek o kolorze oliwkowym, gałązki pokryte woskowym, ścieralnym nalotem. Gładka. W starszych drzew szaro lub jasnobrązowa. Głęboko bruzdowana, często nieforemna, z nalotami, bruzdami, odroślami.

owoce

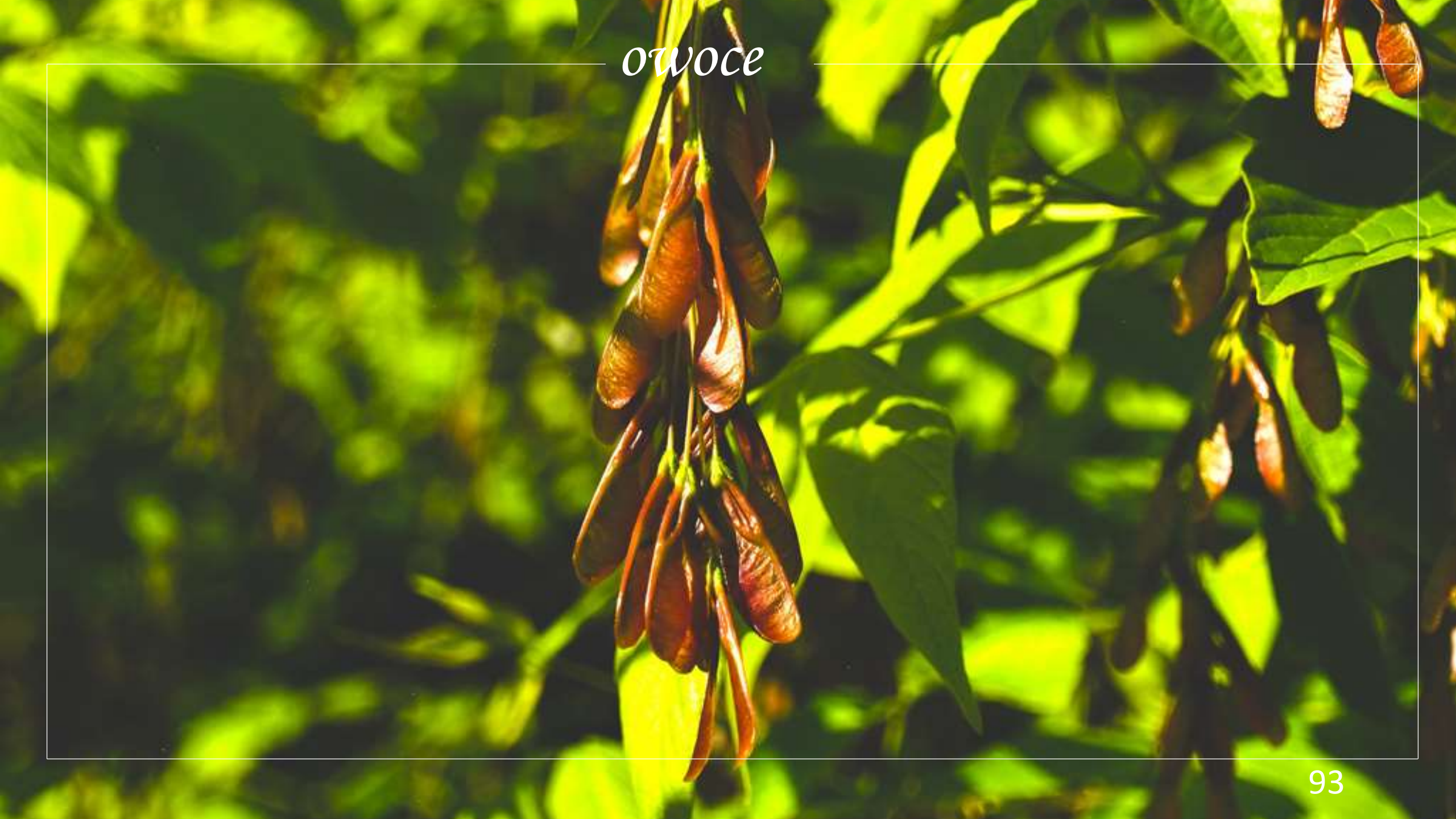

owoce

Orzeszek, oskrzydlony jednostronnie skrzydlakiem. Rośnie połączony symetrycznie z drugim. Skrzydlaki ustawione pod kątem ostrym, skrzydełka niemal równoległe. Wydaje bardzo obfite owoce. Klon ten nie zrzuca ich na zimę, co wyróżnia ten gatunek klonu spośród innych. Zimą na wietrze dyndają suche, brązowe skrzydlaki.

lokalizacje

Przedszkole przy Piłsudskiego 46, za Kościołem Św. Trójcy

lokalizacje

Ul. Powstańców

Klon palmowy

(Acer palmatum)

informacje o gatunku

- Klon palmowy [*Acer Palmatum Thunb*.] jest obcym gatunkiem klonu, pochodzący z Japonii i Półwyspu Koreańskiego, gdzie naturalnie rośnie w lasach. W Polsce coraz popularniejszy i uprawiany jako drzewko, krzew ozdobny. Dorasta do 8 m.
- Bardzo wolno rośnie, długo jest krzewem. Liczne odmiany, zarówno o liściach czerwonych, jak i zielonych. Przebarwia się fantastycznie przez wszystkie kolory żółci, pomarańczy i czerwieni.
- Nie lubi suszy i ma płytki system korzeniowy, co sprawia, że nie nadaje się na miejskie rabaty, ale mieszkańcy Ząbek chętnie go sadzą na osiedlach, tarasach, posesjach prywatnych, często w donicach, także dla upraw bonsai. Ulubieniec miłośników ogrodów japońskich. Odmian ozdobnych jest około 300.

kwiaty

kwiaty

Zebrane w szczytowych podbaldachach, bardzo drobniutkie – 6-8 mm. Działki kielicha purpurowe, płatki białe. Kwitnie w maju – czerwcu.

liście

liście

Pięcio-, siedmio- lub nawet dziewięcioklapowe. Między klapami mocne wcięcia. Klapy ostro zakończone, często piłkowane. Średnicy do 10 cm. Wobec wielu odmian ich kolorystyka może być różna. Przebarwiają się w październiku. Liście bardzo dekoracyjne.

przebarwienia

owoce

Owocem są orzeszki ze skrzydlakami, lecz bardzo niewielkimi - od 1,5 do 2,5 cm. Początkowo o czerwonej barwie. Szeroko rozwarte.

lokalizacje

Ul. Narutowicza

ul. Powstańców 43

Klon tatarski

(Acer tataricum)

informacje o gatunku

- Klon tatarski *[Acer tataricum subsp. ginnala (Maxim.) Wesm.]* nie jest gatunkiem rodzimym, występuje w Europie, w pd. – zach. Azji, Ukraina, Kaukaz, Turcja, Afganistan aż po Daleki Wschód. Można rzec, iż w Azji zajmuje obszary „tatarskie”.
- Drzewo bardzo efektowne i chętnie sadzone w ogrodach, parkach, wzdłuż alei. Jest jednym z najbardziej dekoracyjnych klonów. Przebarwia się fantastycznie, a do tego kolorowe skrzydlaki niektórych odmian wzbogacają koloryt miejskich nasadzeń.
- Niewielkie wymagania, odporny na suszę i mrozy. Jest drzewem małym, do 8-10 m. W Ząbkach najczęściej w formie krzewów.

kwiaty

kwiaty

Zebrane w szczytowych wiechach, długości 5-6 cm. Płatków pięć – zielonkawe lub białe. Kwitnie już w maju przyjemnym zapachem. Kwiaty miododajne.

liście

liście

Szerokojajowate, do 10 cm, często zmiennokształtne [niekiedy klapy niewidoczne, a jeśli już, to 3-klapowe]. Brzegi piłkowane podwójnie, nieregularnie. Przebarwiają się na żółto bądź na czerwonawo.

przebarwienia

kora

kora

Kora szara, gładka u młodych okazów, spękana wzdłużnie u starszych drzew. Lubią ją porosty.

owoce

owoce

Orzeszki ze skrzydlakami, z wyraźną, widoczną siatką nerwów. Skrzydlaki małe do 2,5 cm, położone względem siebie pod kątem ostrym lub równolegle. Z początku czerwone, potem brązowieją. Owocuje od sierpnia.

lokalizacje

Ul. Powstańców 43

lokalizacje

Ul. Kościelna 2, przy boisku SP 3, uczniowie posadzili odmianę „Hot wings”

Klon Ginnala

(Acer tataricum subsp. ginnala)

informacje o gatunku

- Klon Ginnala [*Acer tataricum subsp. Ginnala*] to w zasadzie podgatunek klonu tatarskiego. Inaczej klon tunguski.
- Pochodzi z południowych i wschodnich Chin . Mandżurii, Płw. Koreańskiego i Japonii, także w dolinie rzeki Amur [czasem mówi się „klon amurski”]
- Rośnie do 8-10 m. Bardzo lubi światło
- Cenny w ogrodach, dzięki malowniczym, jesiennym przebarwieniom – liście niemal zawsze jaskrawoczerwone..
- W Ząbkach rośnie w lesie przy Gajowej/Sosnowej oraz w lesie między ul. Skorupki a torami kolejowymi, a jesienią łatwo go dostrzeżemy dzięki ognistoczerwonym liściom.

kwiaty

kwiaty

Kwiaty są żółto-zielone, małe, bo 5-8 mm średnicy, rosną w wiechach. Pojawiają się wiosną wraz z rozwojem liści, kwitną już w maju.

liście

liście

Liście podobne do klonu tatarskiego, jednak trzy lub pięcioklapowe, przy czym środkowa klapa jest mocno, znacznie wydłużona. Klapy ostro zakończone, nieregularnie piłkowane. Przebarwiają się na żółto, pomarańczowo i w końcu ognistoczerwono.

przebarwienia

przebarwienia

przebarwienia

przebarwienia

przebarwienia

kora

kora

Kora klonu ginnala jest cienka, matowa oraz szaro-brązowa. U młodych okazów gładka, na starych płytko spękana.

owoce

owoce

Owocem są orzeszki ze skrzydlakami, bardzo małe [2-3 cm], dojrzewają późnym latem. Skrzydlaki pod ostrym kątem, niemal równoległe, często na siebie nachodzą [patrz prawe zdjęcie].

lokalizacje

Las przy ul. Gajowej

ul. Skorupki

Prawa autorskie do zdjęć

Zdjęcia aut. Mariusz Astasiewicz, za wyjątkiem:

na stronach:

- **102 - Autorstwa Abrahami - Praca własna, CC BY-SA 2.5, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1327092**
- **46, 47, 99, 104, 109, 116, 122 – autorstwa Rafał Sadowski [www.drzewapolski.pl], za zgodą autora**

Źródła i inspiracje

- W. Seneta, J. Dolatowski, J. Zieliński, Dendrologia, PWN, Warszawa 2024 , wydanie V
- Praca zbiorowa, Na początku było drzewo, Baobab, Warszawa 2011
- W. Bugała, Drzewa i krzewy, Warszawa 1991
- https://drzewa.nk4.netmark.pl/
- https://www.drzewapolski.pl/

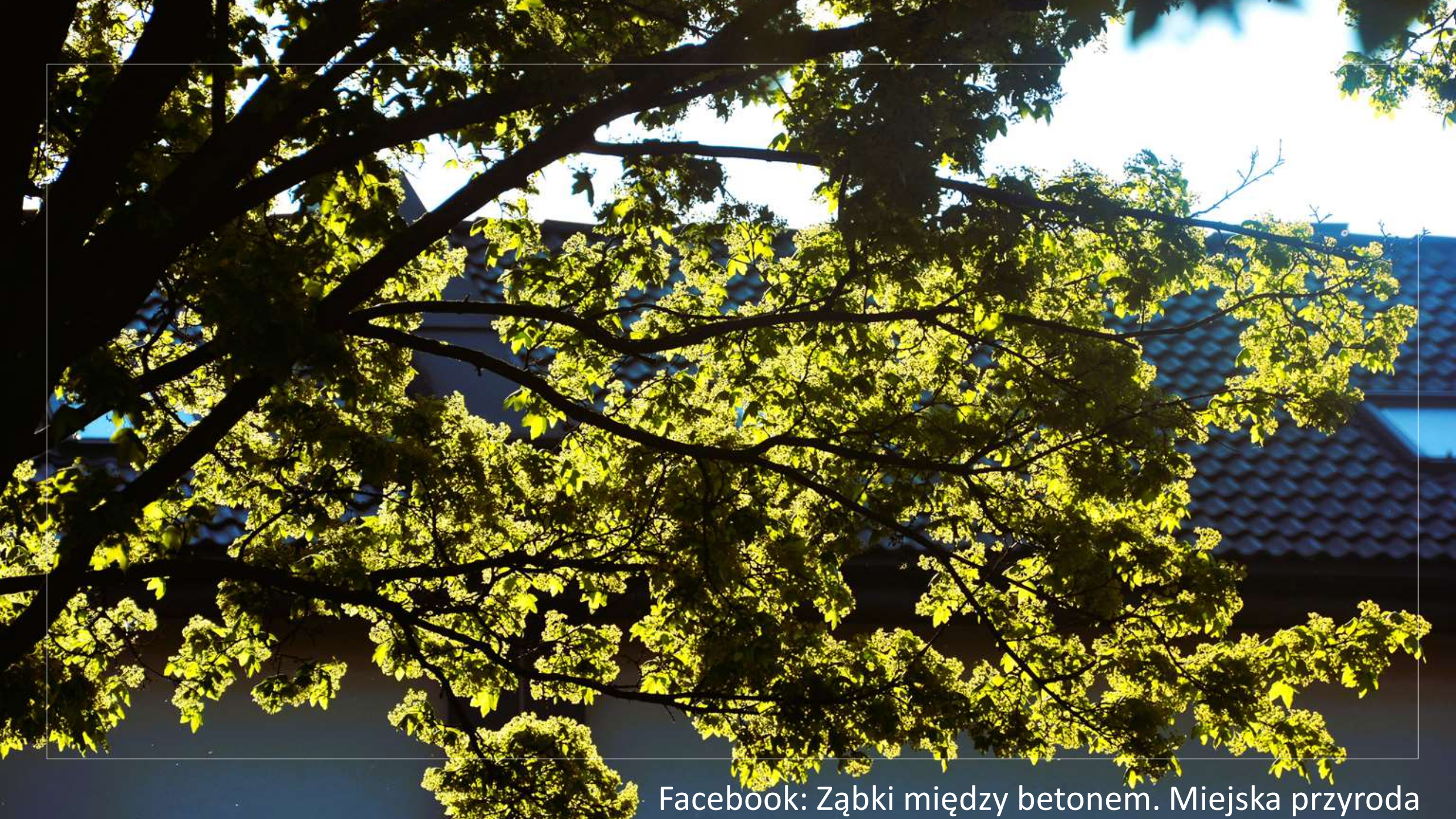

Facebook: Ząbki między betonem. Miejska przyroda